

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо розвитку торгівлі твердими
біологічними видами палива»

Мета: основною ціллю прийняття проекту акту є створення нормативно-правового регулювання для заснування в Україні системи електронної торгівлі твердим біопаливом.

1. Підстава розроблення проекту акта

Пункт 171 Плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 244 та пункт 159 Плану заходів з реалізації етапу «Реформування енергетичного сектору (до 2020 року)» Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.06.2018 № 497.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку торгівлі твердими біологічними видами палива» (далі – проект Закону) розроблено з метою запровадження в Україні електронної платформи здійснення торгівлі твердим біопаливом. Проект Закону передбачає створення торгівлі біологічними видами палива, зокрема твердим, що сприятиме виконанню Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 р. № 902, та Енергетичної Стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» (далі – Енергетична Стратегія), що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605.

Відповідно до Енергетичної Стратегії обсяг біомаси, біопалива та відходів у загальному первинному постачанні енергії становитиме (прогноз): 2020 рік – 4 млн. т н.е., 2025 рік – 6 млн. т н.е., 2030 рік – 8 млн. т н.е., 2035 рік – 11 млн. т н.е. Об'єм твердого біопалива можна оцінити як 90% цього загального обсягу: 2020 рік – 3,6 млн. т н.е., 2025 рік – 5,4 млн. т н.е., 2030 рік – 7,2 млн. т н.е., 2035 рік – 9,9 млн. т н.е.

Створення системи електронної торгівлі твердим біопаливом забезпечить збільшення обсягів виробництва та торгівлі твердим біопаливом, а також встановлення прозорих ринкових цін на нього. Передбачається, що у системі електронної торгівлі твердим біопаливом здійснюватиметься торгівля твердим біопаливом, що включатиме деревне паливо (гранули, брикети, дрова, тріска), біопаливо аграрного походження (тюки, гранули, брикети), лушпиння соняшника (неущільнене, гранули, брикети). Україна володіє значним ресурсним потенціалом для виробництва біопалива аграрного походження. У зв'язку з цим передбачається, що після 2020 р. у системі електронної торгівлі буде суттєво нарощуватися частка торгівлі твердим біопаливом аграрного походження, а у 2035 р. вона стане основною в структурі торгівлі твердим біопаливом у системі електронної торгівлі твердим біопаливом.

Проектом Закону передбачається встановлення обов'язкового відсотку реалізації та закупівель твердого біопалива у системі електронної торгівлі твердим біопаливом для суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф та тарифи відповідно до частини четвертої та/або п'ятої статті 20 Закону України «Про теплопостачання». Збільшення обов'язкових відсотків торгівлі у системі електронної торгівлі твердим біопаливом від 20% до 100% передбачається з метою

поступового формування попиту і пропозиції у системі торгівлі і необхідності завершення попередніх договірних відносин між виробниками і покупцями твердого біопалива. Наприклад, у Литві такий перехід здійснено у більш короткі строки – від 10% у перший рік, до 50% - у наступний, а потім до 100%.

Потенційний обсяг торгівлі біопаливом у системі електронної торгівлі твердим біопаливом зросте з 0,44 млн. т н.е. у 2019 р. до 9,59 млн. т н.е. у 2035 р. За поточних цін на різні види біопалива в Україні, загальний оборот системи електронної торгівлі біопаливом у 2035 році оцінюється майже у 31 млрд. грн. При цьому, оборот на початку функціонування системи електронної торгівлі твердим біопаливом становитиме більше 1,6 млрд. грн.

З огляду на зазначене, створення системи електронної торгівлі твердим біопаливом матиме значний позитивний ефект для розвитку ринку твердого біопалива, а також суміжних галузей, зокрема, сільського господарства та сфери виробництва теплової та електричної енергії з використанням біопалива.

3. Суть проекту акта

Для досягнення поставленої мети проектом Закону передбачені норми щодо функціонування в Україні системи електронної торгівлі твердим біопаливом. Досягнення мети передбачається шляхом внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України «Про альтернативні види палива».

4. Правові аспекти

Нормативно-правову основу у даній сфері суспільних відносин складають:

Кодекс України про адміністративні порушення;

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

Закон України «Про публічні закупівлі»;

Закон України «Про альтернативні види палива»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 р. № 902 «Про затвердження Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року»;

Енергетична стратегія України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Закону не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Прогноз впливу

Проект Закону матиме вплив на ринкове середовище та інтереси суб'єктів господарювання, громадян та держави.

7. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-побутової сфери та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і

технологій, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Крім того, реалізація акта не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами.

Консультації із заінтересованими сторонами стосовно проекту акта не проводилися.

Реалізація акта матиме впливи на ключові інтереси заінтересованих сторін, прогноз впливу додається.

8. Громадське обговорення

Проект Закону було розміщено на веб-сайті Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України (<http://saee.gov.ua/>) та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (<http://www.minregion.gov.ua/>).

9. Позиція заінтересованих органів

Проект Закону потребує погодження з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Антимонопольним комітетом України, Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України, Державним агентством лісових ресурсів України, Державною регуляторною службою України та проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

10. Правова експертиза

Проект Закону потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

11. Запобігання дискримінації

У проекті Закону відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

12. Запобігання корупції

У проекті Закону відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

13. Прогноз результатів

Прийняття проекту Закону сприятиме:

- створенню в Україні прозорого ринку твердого біопалива;
- зниженню цін на тверде біопаливо;
- збільшенню кількості постачальників та покупців твердого біопалива;
- збільшенню надходжень до Державного бюджету, створенню додаткових робочих місць;
- створенню передумов для залучення іноземних та вітчизняних інвестицій у сферу виробництва твердого біопалива.

**Віце-прем'єр-міністр України –
Міністр регіонального розвитку,
будівництва та житлово-
комунального господарства**

_____ 2018 р.

Г. ЗУБКО

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Основною ціллю прийняття проекту акту є створення ринкового механізму торгівлі твердим біопаливом (системи електронної торгівлі біопаливом) для забезпечення встановлення прозорих ринкових цін на нього, збільшення надійності та якості його постачання.
2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Суб'єкти господарювання, яким встановлено стимулюючий тариф на теплову енергію (340 підприємств) та «зелений тариф» на електричну енергію з альтернативних джерел (7 підприємств)	Скорочення витрат на виробництво енергії, зменшення регуляторного впливу	Негативний. Підвищення регулювання, зокрема додаткова звітність (щороку)	Позитивний. Зниження ціни на біопаливо призведе до скорочення витрат на виробництво енергії.	Введення електронної платформи забезпечить підвищення надійності постачання та якості біопалива, зниження ціни на нього, що знизить собівартість виробництва енергії з нього. Законопроектом передбачається щорічне надання звітності, що може створити додаткове навантаження на суб'єктів господарювання у короткостроковій перспективі.
Державні та комунальні підприємства, що здійснюють виробництво твердого біопалива (близько 400 підприємств)	Збільшення обсягів продажу твердого біопалива, зменшення регуляторного впливу	Негативний. Підвищення регулювання, зокрема додаткова звітність (щороку)	Позитивний. Створення гарантованого ринку збуту продукції.	Здійснення закупівель біопалива через систему електронної торгівлі на виробників енергії з відновлюваних джерел, створить гарантований ринок збуту для підприємств-виробників твердого біопалива Щорічне надання звітності створить додаткове навантаження на суб'єктів господарювання у короткостроковій перспективі.
Споживачі енергії (щонайменше 3500 домогосподарств)	Скорочення витрат на оплату енергії	Позитивний. Зменшення витрат на теплову енергію, щонайменше на 10%.	Позитивний. Зменшення витрат на теплову енергію, щонайменше на 10%.	Зменшення витрат на паливо, куплене в системі електронної торгівлі, зменшить собівартість виробленої з нього теплової енергії, що, в свою чергу, зменшить тариф для споживача такої енергії щонайменше на 10%.
Інвестори у виробництво енергії з альтернативних джерел	Зниження ризиків впровадження біоенергетичних проектів	Позитивний. Спрощення отримання кредитних коштів.	Позитивний. Спрощення отримання кредитних коштів.	Введення електронної платформи дозволить визначити середню ринкову ціну на тверде біопаливо та надасть інвестору можливість більш точно оцінити окупність проектів з виробництва енергії з нього, полегшить оформлення документів для отримання кредиту.